

POSUDEK DIPLOMOVÉ - BAKALÁŘSKÉ PRÁCE*

Univerzita Palackého v Olomouci – Filozofická fakulta – Katedra psychologie

Autorka práce: Mgr. et Bc. Xenie Dočkálková

Název práce: Homosexualita a křesťanství

Autor posudku: PhDr. Marek Kolařík, Ph.D.

*vedoucí práce - oponent práce**

Body

V hodnocení využijte slovní vyjádření s respektováním charakteru a zaměření práce. V případně snížení počtu bodů je nutné uvést v slovním zhodnocení důvod. V případně počtu bodů 0 je nutné detailně popsat zásadní nedostatky práce vedoucí k nedoporučení práce. Ve všech případech kromě bodu 1, je hodnocení 0 vylučovacím kritériem (práce je nedoporučena).

0-5

1 Příléhavost názvu práce, aktuálnost problematiky, originalita práce, společenská potřeba práce.

5

Práce se věnuje tématu, které je v naší republice stále spíše opomíjené. Byť se mu v posledních letech několik prací věnovalo (například letošní diplomová práce M. Kostřicové), je téma stále potřebné, aktuální, s velkým přesahem do terapeutické, poradenské a pastorační praxe.

2 Úroveň a kvalita teoretické části práce (přehled poznatků). Struktura, relevantnost a posloupnost prezentovaných informací. Samostatnost zpracování, vzhled autora do problematiky, literární krytí.

4

Autorka v „Úvodu“ práce velmi podrobně a pečlivě, zcela v souladu s normami Katedry psychologie pro psaní diplomových prací, vysvětluje konkrétní rozdíly, doplnění a rozšíření oproti bakalářské práci. V tomto ohledu je vše naprosto v pořádku. Teoretická část tvoří kompaktní, logicky na sebe navazující celek, literární krytí je bohaté se značným podílem zahraničních titulů, ovšem pečlivě reflektována je i aktuální situace v ČR, což je u tohoto tématu velmi důležité.

K textu mám ovšem několik více či méně podstatných připomínek. První je formální - v posledním odstavci v „Úvodu“ autorka uvádí cíle práce, které ovšem mají podobu výzkumných otázek. Dále na straně 27 autorka uvádí, že „Rozdíly mezi muži a ženami nejsou biologické povahy, ale existují díky kultuře a společenskému prostředí“. Ač vliv kultury a společnosti považují rovněž za zásadní, některé, například anatomické, rozdíly mezi muži a ženami biologicky dané nepochybně jsou. Na straně 63 autorka uvádí, že ženy a muži s odlišnou sexuální orientací mohou v křesťanských církvích prožívat svoje zaměření velmi složitě...neboť učení církve většinou jednoznačně odmítá tzv. „praktikovanou homosexualitu“. Církev mimo manželský svazek odmítá i praktikovanou heterosexuální a konflikt mezi sexuálním naplněním vztahu (o tom, co je a co není před svatbou stran sexuálních aktivit ve vztahu přípustné, se vedou velké debaty) a vírou je součástí většiny vztahů věřících (případně věřícího člověka s nevěřícím) bez ohledu na pohlaví.

3 Kvalita a vhodnost výzkumného designu práce (formulace cílů, výzkumných otázek, hypotéz, metody sběru a zpracování dat). V případě teoretické práce se detailně posuzuje práce s literaturou, literární krytí – rozsah, aktuálnost, přesnost, případná absence klíčových zdrojů, syntéza poznatků a schopnost studenta vyvodit z nich závěry.

2

Hlavním cílem práce bylo nahlédnout do toho, jak se ženy a muži s odlišnou sexuální orientací vyrovnávají s tím, že jsou odlišně orientovaní a zároveň věříci.

K formulaci 1. a 2. výzkumné otázky mám výhrady. Nejen že otázky nekorespondují s tím, co je jako cíl uvedeno v zadání diplomové práce, ale také jejich vyznění konflikt mezi vírou a sexuální orientací automaticky předpokládá.

Metody sběru dat a to jak způsob oslovení respondentů, tak použití polostrukturovaného rozhovoru jsou zcela v pořádku.

Výhrady mám ke zpracování dat, jelikož autorka sice použila metody vytváření trsů a zachycení vzorců, ale výsledné zpracování dat na mě působí poněkud nepřehledně a mnohé kategorie se dle mého názoru překrývají a odráží spíše přání autorky, než výzkumnou realitu.

Pro analýzu takto získaných dat by se více hodila metoda zakotvené teorie, kde by bylo možné i graficky jasně znázornit jak vztahy mezi vírou a sexuální orientací, tak vliv rodiny, kultury, prostředí, médií, církve apod. Popsán je tak například vliv víry na sexuální identitu, ale v mnoha ohledech je popisován i vliv sexuální identity na víru, což není reflektováno. Rovněž například kategorie „vnitřní problémy“ obsahuje jak obranné mechanismy, tak reakci na prožité objektivně složité životní události, což jsou dle mého názoru dvě zcela odlišné věci.

Mnohem přehlednější by dle mého názoru bylo také zachycení vývoje případného konfliktu mezi vírou a sexuální orientací na časové ose - autorka na vliv času v práci mnohokrát přímo i nepřímo poukazuje, ale ve výsledcích výzkumu jej vůbec nereflexuje.

4 Výsledky práce – zpracování a prezentace. Dosažení cílů práce, zodpovězení výzkumných otázek, vyjádření k hypotézám. Diskuse, souhrn a závěry práce. Praktický přínos práce.

2

Výsledky práce jsou popsány celkem na 41 stranách, což považuji za opravdu hodně. Pro čtenáře je velmi obtížné se ve výsledcích orientovat. Vše je podpořeno tím, že autorka pro číselné vyjádření volně používá slova i čísla (například na straně 94, ale i jinde).

Domnívám se, že se autorce zjištěné skutečnosti nepodařilo dobře redukovat – navíc je důraz kladen na popis jednotlivých kategorií a nikoliv na jejich vzájemný vliv a vztahy mezi nimi, což je při kvalitativní analýze dat klíčové.

Rovněž by mě zajímalo, na základě čeho autorka soudí, které strategie řešení konfliktu víry a sexuální orientace jsou maladaptivní a které účinné? Proč je například volba života v celibátu maladaptivní strategií? A proč například opuštění od církve strategií účinnou? Proč je vyhledání odborné pomoci uvedeno jak mezi maladaptivními tak mezi účinnými strategiemi?

Odpovědi na výzkumné otázky jsou formulovány v kontextu toho, jak byly tyto otázky položeny, čili není v podstatě vůbec reflektováno to, že ke konfliktu mezi vírou a sexuální orientací vůbec nemusí dojít...

V Diskuzi autorka sice popisuje omezení vyplývající z poměrně úzce zaměřeného výzkumného vzorku (všichni VŠ či studenti VŠ, život většiny respondentů v Praze apod.), ale nediskutuje, jaký vliv tato omezení mohla mít na výsledky...Rovněž vůbec není reflektována skutečnost, že se výzkumu účastnili ti, kteří chtěli, a že mnoho oslovených gayů či leseb účast na výzkumu odmítlo. Výsledky už jen z tohoto důvodu jsou zkresleny a v Diskuzi to není reflektováno – což se projevuje například v kapitole 6.3 – pokud se výzkumu účastnili jen respondenti, kteří konflikt prožívali, tak se to na výsledcích samozřejmě odrazilo...

V kapitole 6.4 postrádám zmínku o velkém potenciálu, který v dané problematice mají preventivní programy, které jsou v na mnoha místech naší republiky úspěšně realizovány.

5 Formální zpracování práce, jazyková a stylistická úroveň, rozsah práce, grafická úprava práce, dodržení norem pro kvalifikační práce na Katedře psychologie FF.

4

Práce je psána čtivě a je zpracována v souladu s „Manuálem pro psaní DP“, ovšem ne zcela.

Neobvyklé je číslování kapitol, kdy autorka zvlášť čísluje teoretickou a zvlášť praktickou část, navíc číslování mezi kapitolami 4.4 a 4.5 je chybné. Časté je rovněž chybějící vnoření u citace se sekundárních zdrojů (Erikson na straně 9, Kinsey na straně 12, Voltaire na straně 21 apod.). Časté jsou i překlady či pravopisné chyby (například na straně 32 „problematika homosexuálních vťahů“, strana

58 „ženy přestali“, strana 66 „rozhovoru proběhly“, na straně 118 „někteří...uváděly“ a „jaké strategie muži a ženy použili“, překlep je i v názvu publikace Procházky (2002) v seznamu literatury – v kontextu práce půvabné: „Coming out: průvodce obdobím nejsitoty...“).

Celkové zhodnocení práce (v rozsahu max. 300 znaků) - nepovinné:

Velmi oceňuji práci, kterou autorka na takto složitém a stále spíše opomíjeném a tabuizovaném tématu odvedla. Je znát velký čas i prostor, který autorka psaní práce věnovala. Z mého pohledu je však mnoho zajímavých výzkumných zjištění ne zcela přesně interpretováno a dostatečně přehledně předkládáno, což její hodnotu poněkud snižuje.

Otázky k
obhajobě:

Body celkem

Hodnocení celkem: **Doporučuji - nedoporučuji práci k obhajobě:**

17

Práci doporučuji/~~nedoporučuji~~ k obhajobě*

Návrh klasifikace práce:

A – B – C – D – E – F *

C

Datum:

12. prosince 2014

Podpis:

Marek Kolařík

* nehodící se vymažte nebo škrtněte

Hodnocení:

23-25 A

20-22 B

17-19 C

14-16 D

11-13 E

10 a méně F